

TORONTÁL

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, OBLITYEVA (ZAPOLYA) U. 1. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBLITYEVA (ZAPOLYA) UCCA 1. SZAM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-ÍM: TORONTÁL, VELIKI BECSKEREK.

A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.
.....
FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN. FELEVRE 150 DIN, NEGYEDEVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINAR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINAR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DÉLELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Brüsszelből jelentik, hogy Alekszander király legközelebb meglátogatja a belga királyi családot.

Prágából jelentik, hogy Benes a General Press munkatársa előtt a következő érdekes nyilatkozatot tette: Nem üzök titkos politikát és ezt megmondtam a magyaroknak is már több ízben. Nyíltan mondom nekik most is: Feleljetek, békében akartok-e élni, vagy kívánjátok a háborúságot? A békeszerződések revíziója csak két uton-módon lehetséges: törvényesen és megegyezésen alapulón. A törvényes út részünkről lehetetlen, mert nem döntünk ebben az ügyben egyedül. Most a magyarokon a sor, hogy feleljenek mire hajlandók.

A spanyolországi magyar érdekelteket eddig a párizsi magyar követ képviselte. Most azonban Magyarország Madridban külön követséget létesített, amelynek vezetője Magyar Antal követségi tanácsos. A spanyolországi magyar követségnek palotavételre hatszázezer pengőt utaltak ki.

Berlinből jelentik, hogy a politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy a birodalmi gyűlést még ma éjfel feloszlatják.

Bukarestből jelentik, hogy Mária özvegy királyné Ilana leányával néhány napon belül Spanyolországba utazik, ahol megtartják Ilana hercegnő eljegyzését. A vőlegény neve még egyelőre nem ismeretes.

Londonból jelentik, hogy Folkestone felett összeütközött két katonai repülőgép. Az egyik aeroplán utasa ejtőernyővel leereszkedett és megmenekült, míg a másik ejtőernyője nem nyílt ki és a szerencsétlen pilóta halálra zuzta magát.

TÖZSDE

Február 17.

MA 100 DINÁR:

Budapestben	— pengő
Zürichben	9 13 sv. frank
Berlinben	7 29 ar. márka
Bécsben	12 35 silling
Prágában	58 75 cseh kor.
Newyorkban	1 74 dollár
Triestben	33 20 lira
Bukarestben	— 300 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE.

Magyar Hitel 90, Olasz Bank 72, Nemzeti Bank 201.90, Pesti Haza 229, Ganz-Danubius 170.50, Ganz-Villamos 160, Nasic 187.25, Délcukor 117.

Ma délelőtt alakul meg az új kormány.

Nagyobb személyi változásokkal megmarad a régi koalíció.

Beograd, febr. 18.

A politikai körökben tegnap rendkívül nagy idegesség nyilvánult meg, minthogy a kormányalakítás döntő eseményeit a délelőttre várták.

Vukicssevity már korán reggel jött be hivatalába, ahol Mihajlovity ilijával és Koroseccel tárgyalt.

Félórás tanácskozás után a radikális-klubba ment Vukicssevity, ahol hosszasan értekezett a centrum frakcióhoz tartozó képviselőkkel.

Ezen idő alatt Korosec fölkereste Davidovityot és tárgyalt vele. A tárgyalás anyagát azonban nem közölték a sajtóval.

A politikai körökben az a hír tartotta magát, hogy miután Radics Szeptán elutasította a kormányba való belépését — a kormány a régi koalíció tagjaiból fog megalakulni. Ami az egyes reszortok elosztását illeti, arra nézve még nem történt döntés — a demokraták azonban megtartják eddigi pozíciójukat.

A belügyminiszter helyén Korosec dr. marad meg, akinek államtitkára a demokrata Vljajty Bóka lesz.

Délelőtt 11 órakor kezdődtek meg a tárgyalások Davidovity és Vukicssevity között. Ezt megelőzően Davidovity elküldötte Pribicssevityhez Grol Milánt és Vljajstot, hogy kérdezzék meg, Radics Szeptán hajlandó-e a kormányba belépni vagy sem.

Délben Vukicssevity a királyhoz ment kihallgatásra és részletesen jelentette neki az eddigi tárgyalási eredményeket.

Az esti órákban a demokrata-klub ülést tartott, amely a válság kibontakozása szempontjából igen fontosnak ígérkezett. Davidovity bejelentette a klubnak, hogy Vukicssevitytel tárgyalásokba bocsátkozott és azok a koalíció visszaállításához vezetnek olyan formán, hogy a demokraták megtartják régi pozícióikat. Fölkérte a maga részéről Marinkovityot, hogy vegyen részt a kormányban, de Marinkovity levélben felelt, kijelentve, hogy beteges és legalább két hónapig nem igen vehet részt intenzív munkát. A levél nem világos — főleg arra a kérdésre nem, hogy Marinkovity hajlandó-e belépni a kormányba vagy sem. Közben azonban Vukicssevity közölte vele, hogy délután három órakor járt Marinkovitynál, aki elvben beleegyezett abba, hogy az új kormányba lép.

Davidovity tehát Vukicssevitynek

javasolta, hogy Marinkovityon kívül a demokrata-klub részéről mint közoktatásügyi miniszter Grol Milán, mint építésügyi dr. Markovity Péra és mint erdő- és bányaiügyi Mijovity Mija lépjen a kormányba.

Davidovitynak ezen bejelentése után vita indult meg, amely igen heveshangu volt, minthogy Kumanudi miniszter társai nevében tiltakozott az ellen, hogy a klub ilyen formán és ilyen módon bizalmatlanságot szavaz nekik. Ez azt jelenti, hogy az ő munkájukat a kormányon belül elítélik. Ebből minden esetre levonják a konzekvenciákat és tudni fogják teendőiket.

Davidovity igen hevesen válaszolt Kumanudinak, kijelentve, hogy nem fog tűrni a demokrata-klubon belül

más fórumokat is, mint a törvényes vezetőséget. A viszály azonban Kumanudi kimagyarázkodásával elsimult.

Nyilvánvaló, hogy Davidovitynak ezen állásfoglalása után már nem sok reménnyel bíztat a parasztdemokrácia jövője, amely a demokrata-pártnak a demokrácia egyesülésbe való belépésére volt alapítva.

Politikai körökben azt a hírt kolportálják, hogy a kormány megalakulása után a szkupstina három-négy napon belül azonnal megkezdí a munkáját. Périity dr. házelnök ezt tegnap hírlapírók előtt meg is erősítette. A szkupstina ülésein természetesen első sorban a költségvetés vitáját folytatják le.

Az új kormány tagjainak névsora.

A demokrata-klub határozatát az este ismertették Vukicssevitytel, aki nyomban a királyi palotába ment és beszámolt Öfelségének a demokrata-klub döntéséről.

Hírlapírók érdeklődésére Vukicssevity deignált miniszterelnök kijelentette, hogy

a kormány ma délelőtt alakul meg és a miniszterek még a délelőtti folyamán leteszik az esküt.

A pártok közötti megállapodásnak megfelelően a kormány összetétele a következő lesz:

Miniszterelnök: Vukicssevity Vlja. Belügy: Korosec. Külügy: Marinkovity. Hadügy: Hadzsity tábornok. Kereskedelmi: dr. Spahó Mehmed. Pénzügy: dr. Markovity Bogdán. Szociálpolitikai: Radovity

Csedomir. Agrárreform: dr. Andriity Vlada. Földmivelségi: Sztankovity Szvetozár. Igazságügyi: Mileity Krszta. Vallásügyi: Vujicsity Milorád. Közoktatásügyi: Grol Milán. Építészeti miniszter és törvényegységesítési miniszter-helyettes: Markovity Péra. Erdő- és bányaiügyi: Mijovity Alekszander. Közlekedésiügyi: Miroszavljevity tábornok. Posta- és táviradaügyi: Koszity Vljakó. Közegészségügyi: dr. Popovity Garasin.

Az államtitkárok kinevezése két-három napon belül történik meg. A demokraták a belügyminisztériumban és az agrárreformminisztériumban, a radikálisok az erdő- és bányaiügyi minisztériumban kapnak egy-egy államtitkári állást.

Irredenta vadak a magyar rádiótársaság ellen.

Prága, febr. 18.

A Rádiótársaságok Uniójának most folyó ülése nem vette föl a közép-európai unióba Romániát, mert nincs leadóállomása.

Magyarországot nem vették föl, mert a csehek azzal vádolták meg, hogy rádiója irredenta propagandát csinál.

A budapesti rádiótársaság tegnap hivatalosan nyilatkozott erre a vádra vonatkozólag és kijelentette, hogy teljesen valótlan, mintha a szomszéd államok ellen izgatna, vagy a szomszédos államok becsületét bántaná. Az természetes, hogy a rádió politikai cikkeket és híreket közöl és így közölte a Rothermer-akcióra vonatkozó híreket is.

Bármilyen kellemetlenek is legyenek ezek Csehországra nézve, mégis megtörtént események, amelyeket meg nem történné nem lehet tenni.

A német fémmunkások sztrájkjában a munkaügyi minisztérium közvetít.

Berlin, febr. 18.

A német fémmunkások szövetsége, mint már jelentettük, bérmozgalmából kifolyólag sztrájkba lépett, amely körülbelül 800 ezer munkás sztrájkjához vezetett.

Ha most a munkások és munkaadók között indult tárgyalások eredményhez nem vezetnek, úgy a munkaügyi minisztérium hivatalból indítja meg a tárgyalásokat, amelyek határozata mindkét félre nézve kötelező lesz.

Elárverezték egy becskerekai vállalkozó lovait, mert a fővállalkozó nem fizetett.

Munkások, akik vonaton utaznak munkahelyükre és gyalog jönnek haza.

Becskekerek, febr. 18.

Kellemetlen végű üzleti vállalkozása volt Baktai József becskerekai építésznek. Baktai husz munkással résztvett a Bogojevó—Vajsza—plavnai Duna-töltések építési munkálataiban, mint a fővállalkozó Banhauer i Sinovi vukovári cég megbízottja. A munkálatokkal el is készült és amikor fizetésre került a sor, a Banhauer-cég megtagadta az esedékessé vált összeg kiutalását. Baktai erre Plavna község elöljáróságához fordult és kérte a hatóság intervencióját, hogy a vukovári cég kifizesse az esedékessé vált összeget és a munkások ezáltal megkaphassák a bérüket. Plavna község elöljárósága azonban helyett lefoglalta Baktai építész huszonhat lovát, szekereit és egész felszerelését. Az elöljáróság

Baktai élénk tiltakozása dacára nyilvános árverésen eladta a lovakat

és kocsikat, miután a felszerelés-

nem akadt vevője és a befolyt pénzből kifizette a munkásokat.

Baktai kára harmincezer dinár, a minnek megtérítéseért pert indított Plavna község ellen, egyidejűleg pedig az elöljáróság ellen panaszt tett a szombori főispáni hivatalban is.

Baktai szerencsétlen végű vállalkozása nem az első eset, mert már számtalanszor megesett, hogy

bánsági vállalkozókkal, főleg azonban munkásokkal hasonlóképpen jártak el.

Nemrégiben egy munkáscsapat járt a Dunán, szintén töltésépítésnél volt alkalmazásban, de bérét nem kapta meg és kénytelen volt gyalogszerrel megtenni a Becskerekre vezető utat. Megegett már, hogy

a Becskerekéről alkalmazott munkások a csizmáikat adták el,

hogy eleséghoz jussanak. A munkás-ság érdekében felette kívánatosnak tartjuk, hogy csak olyan vállalkozókat alkalmazzanak, akik megfelelő anyagi eszközökkel rendelkeznek.

Kinevezték Becskerek új választási elnökeit.

Megérkezett a kinevezést okmány Becskerekre.

Becskekerek, febr. 18.

A beográdi közigazgatási bíróság átiratot intézett Becskerek város vezetőségéhez, amelyben közli a február 26-iki választások választási elnökeinek és bizottsági tagjainak a névsorát. Az átirat tegnap érkezett meg Becskerek városához és eszerint az egyes választási helyiségekben a következő összetételű választási bizottságok fognak működni:

A Bogorodicsina (Boldogasszony) uccai óvodában: elnök Pavlovity Vojislav törvényszéki bíró, helyettese dr. Miljkovity Jován királyi közjegyző. Bizottsági tagok: Barajevác Szvetozár főgimnáziumi tanár és Szotirovity Borivoj tanár.

Az Etvesova (Magyar) uccai elemi iskolában: elnök Markovity Borivoj törvényszéki bíró, helyettese dr. Azsdajity Luka törvényszéki jegyző. Bizottsági tagok: dr. Gyurity Koszta és Ambrózy Károly.

A Cara Dusana (Váraljai) uccai óvodában: elnök Pejovity Velimir vizsgálóbíró, helyettese dr. Setyevrov Vláda ügyvéd. Bizottsági tagok: Sztanojevity Milos tanár és Prédity Mihajló tanító.

A gimnáziumban: elnök Dragojlovity Dragoljub törvényszéki bíró, helyettese Matejity Deján ügyvédjelölt. Bizottsági tagok: Jovánovity Borivoj tanár és Grcsity Lázár tanító.

A Gruncsity-iskolában működő bizottság kinevezése pótlólag történik meg.

A Bugarszki-iskolában: elnök Klenovsek Karlo vezetőjárásbíró, helyettese dr. Lozanity Szlávkó ügyvéd. Bizottsági tagok: Vorgucsin Gavra és Sostakov Alekszej főgimnáziumi tanárok.

A Zmaj-Jovana (Mária Terézia) uccai óvodában: elnök Nikolity Gyóka törvényszéki bíró, helyettese dr. Mrkusity Jozsif ügyvéd. Bizottsági tagok: Vukov Péra és Vujity Márkó tanítók.

A városházán: elnök Ignijity Szlávkó járásbíró, helyettese dr. Zsupunszki Isza ügyvéd. Bizottsági tagok: Rakocsevity Márkó tanár és Popovity Milán tanító.

A Jurancics uccai iskolában: elnök Brankovity Szteván törvényszéki bíró, helyettese dr. Grba Branislav árvászéki elnök. Bizottsági tagok: Kolarov Zsiva tanár és Büchler Hugó tanító.

A Miletityeva (Temesvári) uccai óvodában: elnök Zdelár Ljubomir járásbíró, helyettese Cocora Valér ügyvédjelölt. Bizottsági tagok: Lokasz Jozsif polgári iskolai igazgató és Drndarszki Vászta tanfelügyelő.

Az Arnold-féle vendéglőben: elnök Podgradszki Jozsif járásbíró, helyettese Zlatar Jevremija ügyvédjelölt. Bizottsági tagok: Crnjak Iszák és Prédity Pravdoljub tanítók.

A Pasityeva (Tomasováci) uccai iskolában: elnök Nikovity Milos járásbíró, helyettese Bancsov Matija ügyvédjelölt. Bizottsági tagok: Szejity Milán tanfelügyelő és Zsivánovity Brankó tanító.

A Szajna katasztrófájának áradása.

Párizs, febr. 18.

A Szajna és a Rhone áradása egyre veszélyesebb méreteket ölt. Lyon városának mélyebben fekvő részei víz alá kerültek. A Rhone pedig Vaule községet oly hirtelen árasztotta el, hogy a lakosság alig tudott a házak tetejére menekülni az ár elől.

BUDAPESTRŐL megérkeztek a legmodernebb MINTÁK!

Pásztor Zsenka

Brigadir Risztica 4., Heinermann-ház.

Uj minták szőrokhhoz, ágyruhához, komplett garnitúrák, matyó-minták stb.

A becskerekai választások küszöbén.

Milyen kilátásokkal vesznek részt a pártok az új választási küzdelemben.

Becskekerek, febr. 18.

Még egy hét választ el február 26-ikától, a becskerekai községi választások napjától. Február 26-ikán ismét urnák elé járul Becskerek szavazójogosult polgársága, hogy hitet tegyen politikai meggyőződéséről.

A múlt választások eredménye még élénken ismeretes, a hetvenkét városi képviselőtestületi tagság közül 17-et a független demokrata-párt, 12-öt a magyar-párt, 10-et a Popovity—Ankity radikális-párt, 8-at a Beslity—Mihajlovity radikális-párt kapott, míg a többi mandátum a kisebb pártok között oszlott meg, amelyek közül a földmivessé 6, a német, zsidó és gazdasági-párt 4-4, a független munkás-párt 3, a szocialista és a demokrata-párt 2-2 mandátumot kapott.

Hogy a mostani választásokból milyen eredménnyel kerülnek ki a pártok, egyelőre még teljesen bizonytalan. Február 26-ikán az eddigi tizenhárom párt közül csak tizenegy párt lép fel tíz listával és ez a körülmény is megváltoztatja az egyes pártok esélyeit. A pártok vezetői csaknem kivétel nélkül pártjuk megerősödésében bíznak.

különösen a nagyobb pártok megerősödését tartják bizonyosnak, amelyek szervezeten és nagyobb felkészültséggel vesznek részt a választásokon.

Becskekerek erősség tekintetében a második helyen áll a magyar-párt

és vezetői bíznak abban, hogy a magyar-párt eme pozícióját február 26-ika után is megtarthatja. A szavazójogosult magyar választók száma nemcsak hogy biztosítja a magyar-párt eddigi mandátumait, hanem fokozottabb munka és igyekevény árán jelentős megerősödést jelenthet a tömör egységet képező demokratikus magyar-pártnak, amely tisztviselői elosztásában sohasem tett különbséget társadalmi állás és felekezetek között és egyaránt vezetői sorába vette mindazokat a magyarokat, akik egyéni képességüknél fogva a magyarság vezetésére hivatottak. Ez a demokratikus felfogás érvényesült a lista összeállításánál, amelyen Becskerek legderekabb magyar polgárai szerepelnek.

A magyar lista első harminc jelöltje között, orvosok, ügyvédek, tisztviselők, napszámosok, földmivészek, kisiparosok, kereskedők egyaránt szerepelnek, a megválasztottak között is minden társadalmi állás képviselve volt, mert a magyar-párt vezetősége mindenkor szült helyezett arra, hogy a magyar-párt egysége külsőleg is kifejezésre jusson.

Az első harminc jelölt névsora valóságos hitvallása a demokratikus felfogásnak.

A lista élén Várady Imre országgyűlési képviselő neve szerepel, aki a város legnépszerűbb polgára, második helyen Tóth Ferenc fazekasmester következik, a harmadik jelölt Burget József nyug. főgimnáziumi tanár, a negyedik helyen dr.

Borsodi Lajos ügyvéd neve szerepel. Az ötödik jelölt dr. Kuszing János orvos, a hatodik Miklós József gyár munkás, a hetedik Engel Ferenc pápai kamarás, a nyolcadik Marton Andor szövetkezeti igazgató, a kilencedik dr. Mara Jenő lap-szerkesztő, a tizedik Liptay Dezső kereskedő, a tizenegyedik Dániel Ádám moztulajdonos, a tizenkettődik dr. Stern Lázár ügyvéd. A többi jelölt sorrend szerint: Huszár István építész, Nehrer Károly napszámos, Stagelschmidt Jenő kereskedő, Kovács Andor magántisztviselő, dr. Báthory Endre orvos, Csikos Ádám földmives, Szántó András magántisztviselő, Óvári János gyár munkás, Bobek György kereskedő, Várkonyi József magánzó, Tomcsányi Elek kereskedelmi utazó, Vastag András napszámos, Machalek János szabó, Kónya Dénes gazdálkodó, Kárász György gazdálkodó, Feketics Imre asztalos, Jaksa János napszámos és Kanász György napszámos.

A magyar választók, akik szavazólapjaikat eddig nem kapták volna meg, forduljanak bármikor a Torontál szerkesztőségéhez, ahol készséggel kiállítják szavazócéduláikat. A magyar-párt urnája minden szavazóhelyiségben sorrendben a hetedik.

Ujabb köztisztviselési vizsgálat volt

a becskerekai vendéglőkben és pékműhelyekben.

Becskekerek, febr. 18.

Dr. Dimitrijevitij Tihamir becskerekai rendőrfőkapitány és dr. Magyar Károly városi főorvos tegnap megtartotta a második egészségügyi razziaát. A razzia során átvizsgálták özv. Krunity Persza Miletityeva, Pantovity Deszanka Beogradszka, Popovity Dusan Miletityeva, Vlainity Luka Vilzonov trg, Lakatus Anka Nemanjina, Vlainity Luka Szlovacska, Rosuli Drága Vojv. Bojovitya uccai vendéglőjét, illetve italmérő helyiségeit, ahol gondosan szemügyre vették a helyiségeket, az udvart, a mellékhelyiségeket, különösen a konyhát, az edényeket és a poharakat és megállapították, hogy a köztisztviselési követelményeknek megfelelnek-e, tisztántartásukra megfelelő szult helyez-e a tulajdonosuk. A rendőrfőkapitány és a városi főorvos ezután Moravetz Suzanna pékműhelyét, Eckstein Samu kenyérgyárát és Tóth Erzsébet éjjeli mulatóhelyét vizsgálta át s az utóbbi helyeken mindenütt rendet találtak.

A vendéglőkben a pincéreket is megvizsgálták, hogy nem szenvednek-e fertőző betegségekben.

Mindazok ellen, akiknél köztisztviselési szempontból kifogásolni valót találtak, megindították a kihágási eljárást.

Egy 50 év óta fennálló

vendéglő

lettárral és házzal együtt, betegség miatt azonnal, szabad kézből eladó.

Bővebbet Krunczka (Korona) u. 34. szám alatt a tulajdonosnál. 288

Február 18. szombat. R. kat Flavius. Prot.: Zsuzsa. Gör. kel.: Zadusnice. Zsidó: Schebat 27. Napkelte 7:04. Napnyugta 17:25. A nap hossza 10:21.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Változó szeles idő várható erős hószüvedéssel, időnkint csapadék. Zivatar, erős légköri kísérésekkel lehetséges.

Február 18

1587-ben végezték ki Stuart (olv. Sztjuört) Mária skót királynőt Erzsébet angol királynő rendeletére, aki ilyen módon szabadult meg a veszélyes katolikus trónkövetelőtől, Máriától, aki nem volt hajlandó lemondani az angol királyi címéről és jogról, amelyre anyja révén, aki VI. Henrik angol király lánya volt, tartott igényt.

1546-ban halt meg Luther Márton a XVI. századbeli reformáció megindítója és egyik vezére. Ágostonrendi szerzetes volt és mint ilyen kezdte meg reformatori működését, amelyre a X. Leó pápa által kiadott ugynevezett „Bucsu” levelek adtak közvetlen okot.

1564-ben halt meg Michelangelo (olv. Mikelandelo) Buonarrotti olasz szobrász, festő és építész. Leghíresebb alkotása: Mózes szobra, az ifjú Dávid szobra, Gyula pápa sir- emléke stb.

1867-ben ezen a napon történt meg Magyarország és Ausztria között a kiegyezés. Az Osztrák-Magyar Monarchia ezen a napon alakult meg.

Február 19

1473-ban született Copernicus Miklós híres csillagász, akinek nevéhez fűződik a heliocentrikus világrendszert felállítása. Azon rendszeré, amely a régi világfélfogástól eltérően a bolygórendszer központjával nem a földet, hanem a napot tekintette. Franenburgi kanonok, majd püspökhelyettes, orvos, általában polihisztor volt, aki mindenféle tudományággal foglalkozott, — a legszivesebben azonban gyakorlati kérdések megoldásával.

1825-ben született a magyar regényírás egyik legnagyobb embere: Jókai Mór. Termékenységére egyike a világ legnagyobb regényíróinak. Minden műve tele van ragyogó szépségekkel. Főereje az elmesélés, az előadás, a magyaros hangulatos nyelv. Irányára nézve romantikus. Szereti a végleteket mesében, helyzetben, torzításban. Hősére annyi erényt rak rá, vagy úgy eltorzítja őket, hogy a valóságuk kódoltszerű lesz. Ez azonban nem von le semmit abból az érdemből, hogy oly édesen és elbájosan egy magyar prózairól tollából sem folyik a szó, mint Jókaiéból. Műveinek száma száz kötetnél többre rug.

1865-ben született Sven Anders Hedin svéd felfedező. Beutazta Ázsiát, amelynek egyes ismeretlen részeinek felfedezése és a tudomány számára való kikutatása által halhatatlan érdemeket szerzett. Behatolt a rejtélyes Tibetbe, beutazta Perzsiát, Mezopotámiát, a Gobi sivatagot. A svéd király Sven Hedint nemesi rangra emelte, 1924 óta pedig a svéd Tudományos Akadémia elnöke.

Urológia-, vese-, hólyag- és végbélbetegeknél a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan csökkenti a székelési zavarokat. Kórházi bizonyítványok elismerik, hogy a **Ferenc József** víz biztos és kellemes hatása következtében állandó használatra rendkívül alkalmas. Kapható gyógyszerárakban.

MAGYAR VÁLASZTÓK!
A magyar-párt becskerekai tagozata február 19-ikén, vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor gyűlést tart a Centrál (Klub) kávéház különtermében, amelyen minden érdeklődőt szívesen lát. A gyűlés szónokai dr. Várady Imre, Tóth Ferenc és Domonkos József.

Eljegyzés. Gruzling Rózsai és Budai Antal jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

Házasság. Wesp Irénke és Kunst Mihály vasárnap, 19-ikén délután 5 órakor a róm. kat. templomban házasságra lépnek. (Minden külön értesítés helyett).

Ref. istentisztelet. A ref. templomban a vasárnap délelőtti fél tíz órai istentiszteleten a lelkesi szolgálatot Gachal János bányai ref. alesperes végzi.

Pelikán Lipót meghalt. Pelikán Lipót nyugalmazott becskerekai pénzügyigazgató az éjjel hosszas szenvedés után, életének 62-ik évében elhunyt. Az elhalt a becskerekai társadalmi életnek egyik ismert és becsült tagja volt, pénzügyigazgatói működése alatt és azóta is élénk részt vett csaknem minden közéleti mozgalomban és puritán jelleméért, modoráért, képességeiért általánosan szerették és becsülték. Halála mély részvétet kelt mindenfelé a városban és a hozzátartozók gyászában osztozódik mindenki, aki Pelikán Lipótot ismerte.

Reaktívált detektívek. A főispán Pajevity Vojó és Mirkov Lázár detektíveket állásukba visszahelyezte.

A ref. nőegylet ünnepélye vasárnap délután fél öt órakor kezdődik ugyanott, ahol a Közművelődési egyesület ünnepélyeit rendezik. Elnöki megnyitó, az „Uj harang” című szindarab debeljáci műkedvelők előadásában, szavaltat, ének, melodráma, beszéd, 30 tárgy kiosztása s az ünnepély bezárása képezi az estély műsorát. Belépőjegyek 15 dinárért a pénztárnál kaphatók.

Gyujtogatás folytán égett le a Beogradszka uccai raktár. A Beogradszka (Écskai) uccai nagy tűz ügyében a vizsgálat még mindig folyik. A kihallgatott tanúk vallomásából most már kétségtelenül megállapíthatják, hogy gyujtogatás történt. A nyomozást előreláthatólag a mai nap folyamán befejezik és az ügyre vonatkozó összes iratokat átteszik az ügyészséghez.

A radikális-párt népgyűlése. A Beslity—Mihajlovity radikális-párt vasárnap délelőtt tíz órakor a Dungserszki-palota nagytermében választási népgyűlést tart, amelyen Beslity Nikola tartománygyűlési elnök és dr. Mihajlovity Jován volt alispán, a radikális lista listavezetője ismerteti a radikális-párt városi programját.

Minden magyar választónak vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor a Centrál (Klub) kávéház különtermében van a helye, ahol a magyar-párt gyűlést tart.

Vasárnapi sportprogram Becskerekben. Február 19-ikén, vasárnap délután három órakor az Obility-pályán az Obility és a Kadima tart barátságos mérkőzést. Bíró Brkity.

Vasárnap délelőtt 9 órakor „CHANG”, gyermekelőadás.

Ma döntenek a lefoglalt könyvek sorsa felett. Megírta a Torontál, hogy a becskerekai ügyészség elkozbottatta a Gutenberg nyomdában készült „Heimatsbuch der drei Schwestergemeinden Sankthubert, Seltur und Sarlevil” című könyvet, mely a három bánsági község alapításának történetét ismerteti. Az elkozbásra az szolgáltatott okot, hogy a könyv a francia területre esett lotharingiai Charleville község német plébánosának üdvözlő levelét közli, amelynek egyes kitételeit az ügyészség inkriminálta. A vádtanács tegnap délelőtt kapta meg az ügy iratait és így csak a mai nap folyamán határoz a könyv sorsa felett.

„DON JUAN”.

A jobbágyok. (Sajtóbejelentés az Orientben.) Az orosz világ titokzatos élete újabb sokszor kívánczik filmre. Hol jobban, hol rosszabbul. Az Ufa filmgyár legújabb műve, a „Jobbágyok”, amelynek német címe Die Leibeigenen — már világhírré érkezett ide. A regény, amelyből filmesítették: A két Danikov, már megfuttotta diadalmas utját mielőtt a film rávetette volna a szemét. A film ugyanaz, mint a regény. Tele van hatásos drámai jelenetekkel, szebbnél-szebb tájfelvételekkel, a meséje mindvégig megható és megindító.

Koszorumezváltás. A Merkur-cég Pelikán Lipót elhalálása alkalmával koszorumezváltás címén 250 dinárt, dr. Schwerer Rudolf fogorvos pedig 100 dinárt adományozott a római katolikus árvaháznak.

Hétlőn tárgyalják a kumáni rablóvilkosságot. A becskerekai törvényszék büntető tanácsa hétfőn délelőtt tárgyalja Marinác Rada kumáni földműves bűnpörét, aki mint ismeretes, a múlt év decemberében Kumán határában megölte és kirabolta szomszédját és iskolatársát, Eremity Szredoje jómódu kumáni gazdálkodót. A tárgyalás délelőtt kilenc órakor kezdődik és a törvényszék első emeleti nagytermében lesz.

„DON JUAN”.

Miért egészségesek városunk orvosai?

Mert hetenként látogatják a Városi gőzfürdőt. Vegyen példát róluk.

A zsidó választók figyelmébe! A kereskedők és gyárosok csoportja a zsidó választók részére holnap, vasárnap délelőtt tíz órakor a Koronakávéház kistermében értekezletet tart, amelyre ezután meghívja a zsidó választókat a kereskedő és gyáros csoport vezetősége.

Vasárnap délelőtt 9 órakor „CHANG”, gyermekelőadás.

Szabóüzlet megnyitás. Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Pupinova ucca 14. szám alatt modern szabóműhelyt nyitottam, amelyet a fővárosban szerzett tapasztalataim alapján, teljesen versenyképesen, mindig a legutolsó divat szem előtt tartásával fogok vezetni. **Pálkás Imre** férfitiszabó.

Kóbor ebek garázdálkodnak Becskerekben. Becskerekben újabb ismét veszett ebek garázdálkodnak és csaknem naponként fordulnak elő ebmarások. A megmárt egyéneket minden egyes esetben Noviszádra szállítják, ahol az ottani Pasteur-intézetben helyezik el őket. Dr. Dimitrijevitj Tihmir rendőrfőkapitány ismételtén figyelmezteti a lakosságot, hogy az ebzárlat idejére elrendelt óvintézkedéseket szigorúan tartsa be, mert a rendelet ellen vétőket példás szigorúsággal fogják megbüntetni.

Ébresztőórák már 55 dinártól kezdve! A legjobb és legtartósabb ébresztőórák dus választékban. Teljes bizalommal fordulhat **Hugó Baaden** óras és ékszerészhez.

Vasárnap délelőtt 9 órakor „CHANG”, gyermekelőadás.

Angol fehérneműzefirek 12 dinár métere, Wogh Mihálynál a Buza-téren. 97

A Schwäbischer Sportklub „Narrenabend”-ja iránt, amelyet február 18-ikén a Korona nagytermében rendeznek meg, nagy érdeklődés mutatkozik. A Korona táncterme ez alkalommal gyönyörűen feldiszitve és pazarul kivilágítva lesz. A zenét a szécsányi 20 tagú fuvózenekar és Rác Péter cigányzenekara szolgáltatja. Kezdeté este 9 órakor.

GYÖNGYFÉNY FOGSOR ILLATOS SZÁJ SARG féle

KALODONT

Már csak ma, szombaton és holnap, vásárnap látható a „Vojvodina kabaré” e heti gazdag műsora. Kezdeté esténként 9 és fél órakor.

„DON JUAN”.

Gépész és fűtővizsga Becskereken. Az Ispitna Komisija za ložace i mašiniste Velikibecskerek a legközelebbi lokomobilfűtői és gépkezelői vizsgát március hó 17-ikén tartja meg. A vizsgáznai szándékozóknek március hó 12-ikén délelőtt kell jelentkezni a vizsgázó-bizottságnál Velikibecskereken Obala Princeze Jelene 1. sz. alatt. Ugyanezen nap délutánján kezdődik a tanfolyam is. A vizsgázóknak a következő okmányokra van szükségük: születési anyakönyvi kivonat, erkölcsi bizonyítvány és a hat hónapi gyakorlatot igazoló bizonyítványra, hogy a gyakorlatot vizsgázott gépész mellett végezte. Ezen bizonyítványt köteles a géptulajdonos kiállítani és az a község által hitelesítendő.

Nincs többé kopasz fej! Most úgy látszik már tényleg nem lesz többé, mert ahogy Budapestről jelentik, Fiedler Antal ipari vegyész nyolc évi kísérletezés után megtalálta a kopaszág megakadályozásának szerét, amelyet Gammának nevez. Az általa felsorolt adatok bizonyítják, hogy tükörsima koponyákon évek mulva újra kinőtt a haj.

Hitelbe vásárolt egy becskerekéi álvendéglős és azután megszökött. Ibraiterov Emil noviszádi lakos 1926 február 26-ikán beállított Kohn Ignác becskerekéi bornagykereskedőhöz és italt vásárolt kilencszázhetven dinár értékben. Ibraiterov becskerekéi vendéglősnek mutatkozott be és kijelentette, hogy a pénzt a délután folyamán megküldi. Kohn Ignác hiába várta a beígért pénzt, sem aznap, sem azóta nem kapta meg a kilencszázhetven dinárt. A károsult kereskedő érdeklődni kezdett az állítólagos Ibraiterov iránt és hamarosan megállapította, hogy vevője Becskereken teljesen ismeretlen. Feljelentésére megindult a nyomozás, de Ibraiterovot nem sikerült előteremteni, mert a rendőrség megállapításai szerint, Becskerekről megszökött és ismeretlen helyen tartózkodik. Ibraiterov ellen körözölevélet adtak ki és a körözölevél alapján a szélhámós álvendéglőst Noviszádon letartóztatták. A foglyot tegnap Becskerekre szállították, a honnan a rendőrség átadja az ügyészség fogházának.

Meglopta a szállásadóját. Gayer Győző Zmaj-Jovana (Mária Terézia) uccai mészáros a múlt év január 26-ikán szállást adott az istállójában Ridinger Fülöp napszámosnak. Ridinger másnapra eltűnt és magával vitte Gayer egyik öltönyét, három zsákot, azonkívül meglopta Sztankov Krsztát, Gayer szolgáját is, akitől különféle ruhaneműket emelt el. A becskerekéi rendőrség körözölevele alapján most Kikindán letartóztatták a Becskerekről megszökött Ridinger Fülöpöt és Becskerekre kísérték. Kihallgatása után átadják az ügyészségnek.

Puloverek, szvetterek, gyapjuharisnyák s az összes téli cikkeik leszállított áron Maxim Stein rövidáruüzletében, a Turul-cipőüzlet mellett.

A legújabb Bárium-rádiócsövek. A nemes fémek emissziós tulajdonságai terén történt fáradságos kutatások után megállapították, hogy a tiszta fémbárium alkalmas emissziós célokra. Azonban a nehézség a tiszta báriumfém szál gyártásánál állott elő.

A Tungsram cég laboratóriumának sikerült a legmodernebb metallurgiai metódusok ésszerű kihasználásával nemcsak huzott báriumfém-szálakat, hanem teljesen egyenletes anyagot előállítani, mely drót a rádiócsövekben ideális fűtőszálnak bizonyult.

A legkevesebb fűtőáram használata mellett teljesen egyenletes és igen magas emissziót érünk el, egész égési időtartamuk alatt. Élettartamuk ugyszólván végtelen. Ezek olyan tulajdonságok, melyekre más fűtőszálakkal rendelkező csöveknél még nem volt példa.

A Báriumcsövek minden kapcsolásra alkalmasak, de tökéletesen beválnak mindenfajta amateur kapcsolásoknál. Speciális Audion magas- és alacsony-frequenciájú erősítő csövek készültek báriumból, mint végerősítőcsövek nagy emissziójuknál fogva egyedülállóak. Az amatőröknek speciális oscillatorcsövek állanak rendelkezésre.

Fenti csöveket az amatőröknek a legmelegebben ajánlhatjuk. Minden jobb rádiókereskedésben, vagy pedig a Tungsram d. d. zágrebi és beográdi fiókiánál gyári áron kaphatók.

Tilos a rendjel Svájcban.

Gené, febr. 18.

Svájcban új rendelkezés készül az idegen rendjelek elfogadása ellen. Az új intézkedésre valló régebbi készülődés most már megfogható alakot öltött. A népszavazást előkészítő bizottság, körülbelül száz személyiség aláírásával támogatva, kiáltványt intéz a néphez, ugyanekkor a nyilvánosság elé bocsátják az aláírási íveket s az egyes kantonokban már előbb bizottságok alakultak, amelyek az aláírások gyűjtésében buzgólkodnak. Arról van szó, hogy a népszavazás mellett állást foglaló 50.000 svájci polgár aláírását gyűjtsék össze és erre az alkotmány hathónapi időt ad. Az új rendelkezés, amelyet indítványozói ajánlanak, így szól:

Külföldi államok kormányaitól nyugdíjat, vagy fizetést, ajándékot vagy rendjelet és kitüntetést elfogadni minden svájci embernek tilos. Aki a tilalmat megszegi, elveszti politikai jogait.

A szövetségstancs azokat a svájciakat, akik állandóan külföldön laknak, kérésükre fölmentheti e tilalom alól.

A tilalomnak nincs visszaható ereje. Ha azonban a szövetségi hatóságok tagjai vagy szövetségi hivatalnokok már nyugdíj, cím vagy rendjel birtokában vannak, akkor ezeknek ki kell jelenteniök, hogy hivataloskodásuk idejére lemondanak a nyugdíj élvezetéről és a cím és rendjel viseléséről. A svájci hadseregben nem szabad rendjelet és külföldi kitüntetést viselni, sem pedig nem szabad külföldi kormánytól kapott címmel élni.

Ez az új alkotmányos rendelkezés abban különbözik a már meglévőttől, hogy a külföldi rendjelek elfogadásának tilalmát valamennyi svájci állampolgárra kiterjeszti és hogy

megszegőjét a politikai jogok, tehát a szavazójog, továbbá az aktív és a passzív választói jog elvesztésével bünteti meg. A közvélemény főként ezzel a büntető intézkedéssel foglalkozik, amelyet a mozgalom ellenzői túlságosan szigorúnak mondanak, amivel szemben a kezdés barátai alighanem joggal hivatkoznak arra, hogy az egyszerű pénz-büntetés nem éri el a célt. Vitás az is, vajjon a pápai rendjelek is a tilalom alá esnek? A tilalom pártolói kijelentik, hogy a pápát nem lehet mint idegen állam kormányát tekinteni, tehát a pápai rendjel nem tilos.

Az egész mozgalom magva politikai természetű, ha nem is vallják be. Az utóbbi években feltűnést keltő és szinte megdöbbentő nagyszámmal fogadták el a francia becületrendet nyugatsvájci politikusok, újságírók, írók, a gazdasági élet személyiségei és köztisztviselők is. A francia becületrend, amennyiben a francia határon kívül adományozzák, a francia politika egyik eszköze, amivel hatásos módon politikát csinálnak. Az új népmozgalom pártolói e politikai befolyásolás ellen védekeznek és azt akarják megakadályozni, hogy rendjeadományozással svájci embert egy idegen állam politikájához kössenek. Az a követelés tehát, hogy általános érvényű tilalommal szüntessék meg idegen rendjelek elfogadását, a valóságban nemzeti követelés.

És csakis ez magyarázza meg az, hogy a nyilvános kiáltványt sok kitűnő név is támogatja: a parlamentnek körülbelül 45 tagja, egész sereg kiváló jogász, bírák minden kantonból, katonák, orvosok, iparosok. A svájci nép ismeri történetét és szomorú tapasztalatból tudja, hogy a nemzeti önfentartás parancsolja a hatásos védekezést kívülről jövő ilyen befolyásolás megkísérlése ellen.

Hazaárulás címén eljárás indult

Wolff ezredes, osztrák legitimista vezér ellen, aki Burgenlandot visszaköveteli Magyarországnak.

Bécs, febr. 18.

December végén Ligeti Erzsébet, a Wiener Auslandskorrespondenz munkatársa felkereste Wolff Gusztáv ezredes, a fekete-sárga-császárhiú néppárt elnökét, aki a különböző aktuális kérdésekről kimerítő nyilatkozatokat tett az újságíróknak előtt. Wolff ezredes nyilatkozatait a Wiener Auslandskorrespondenz lekötölte az általa képviselt magyarországi, csehszlovákiai, romániai és jugoszláv lapokban.

A bécsi legitimista vezér többek között kijelentette, hogy Nyugat-magyarország elszakítása jogtalan aktus volt. Ausztriának vissza kell adnia Burgenlandot és a legitimisták programjában ez a jóvátétel benne foglaltatik.

A december végén megjelent nyilatkozat miatt Wolff ezredes ellen most eljárás indult hazaárulás címén. Ma lefolyt kihallgatásakor, a melynek befejeztével Wolff ezredes haza engedték, az osztrák legitimista vezér kijelentette, hogy az inkriminált nyilatkozatát csakugyan megtette és azért vállalja a teljes felelősséget. A legitimisták minden tekintetben a jogfolytonosság és törvényszerűség alapján állanak, Burgenland nem népszavazás, hanem a saint-germaini és trianoni békeszerződés következtében került

Ausztriához és ugyanakkor, amikor más pártok más szempontból küzdenek a saint-germaini békeszerződés revíziójáért, lehetetlen, hogy ez az igazságtalanság annak ellenére, hogy területi gyarapodást jelent Ausztria számára, érvényben maradjon.

Régi magyar temetők sírfeliratai.

Most jelent meg Budapesten Erdélyi Farkas tanárnak egy érdekes könyve, amely különböző temetők-ből összegyűjtött sírfeliratokat tartalmazza.

Néhány érdekeset alább közlünk a gyűjteményből:

Itt nyugszik Tóth Áron,
Ki volt sok vásáron.
Addig csereberélt,
Mig egy lu, egy herélt
Ugy ágyékon rugta
Itt van róla a nyugta.

Itt nyugszik Balog Döme,
Agyon nyomta a malom köve
És mire a követ levették róla
Hóttan mászott ki alóla.

Boldogan halt meg Balázs Vince
lvás közben rogyott rá a földes
pince.

Mihály András volt a nevem
Amig éltem,
Mikor nem reméltem
A hidról leestem
A nyakamat szegtem.
Isten bocsássa bűnöm,
Aki részeg, otthon üljön.

Itt nyugszik Pál Zsigmond
Kihült a keble
Még hót biz ü kelme
Már mert kintelen vót vele.

Itt nyugszik Szentpétery Sára
Eltörött a pipa
Megmaradt a szára.

Trombitált az árkangyal
Végsőt rugott Papp Antal
Befédtek e sirhanttal.

Itt fekszik Kovács Ferkó,
Kit agyon rugott egy pej ló.
János vót a neve
Szegény szárandónak,
Csak a vers kedvéért
Iratott Ferkónak.

Itt nyugszik Kelemen
Felrugta a tehene
Most itt nyugszik
Ehen e.

Karacs Bandi vót a nevem
Hat esztendőt alig éltem,
Paszulyt dugtam az orromba
Igy hóttam meg kiskoromba.

Itt nyugszik az Urban
Koleszár Sebestyén
Nem vágató paripa
Gázola át testén
Befulladt a moesár közepébe
Igy halt ő meg
Vizi betegségbe.

Itt nyugszik egy kis Ökröcske
Ökör Jánosnak a gyermeke
Az Isten nem engedte,
hogy nagy ökör legyen belőle.

Itt helybe Börvelybe
Lepett meg az örök álom
Magamat ajánlom.

Itt nyugszik az Urban
Mint Máté tehene az utban.

Salandra volt olasz miniszterelnök is megírta memoárjait.

Az olasz hadüzenet miniszterelnökének emlékiratait márciusban jelennek meg.

Bécs, febr. 18.

Salandra volt olasz miniszterelnök, akinek kormányzása alatt üzent háborút Olaszország a központi hatalmaknak, amint a Torontál bécsi szerkesztősége értesül, megírta emlékiratait, amelyek március havában már meg is jelennek egy milánói kiadvállalat kiadásában. Salandra memoárjainak címe: „Az olasz semlegesség. — 1914. — Gondolatok és visszaemlékezések.”

Az olasz hadüzenet miniszterelnöke könyvében Olaszország be-

avatkozásáért és a hármasszövetség felbomlásáért a berlini és bécsi kormányokra hárítja a felelősséget. Ezzel szemben kategorikusan megállapítja, hogy nem kizárólag Berlin és Bécs felelősek a háború kitöréséért, igazságtalan vád Németországot és Ausztria-Magyarországot a háborús bűnösséggel illetni. A világháború kitörését a különböző politikai és szociális jelenségek idézték elő, amelyek már jóval előbb éreztették hatásukat. Nem lehet tehát a felelősséget egyedül a hadviselő felek egyikére hárítani.

Salandra emlékirataiban részletesen foglalkozik elődjének, Giolitti volt miniszterelnöknek magatartásával, aki tudvaleg meg akarta őrizni Olaszország semlegességét, ellenezte a hármasszövetség felbontását és az ententéhez való csatlakozást.

Kisértetjárás a faluban.

Írta: Georges Pourcel.

A kis Yvette, aki libát őrzött a mezőn, lihegve és sápadtan rontott be a szülei házába:

— Mama, a nagypapa kísért... igen, a mezőn... a sövény mögött... az almafa mellett... ég a négy gyertya...

— Istenem, mi lesz velünk! — sápitózt az anyja s rémület ült ki az arcára és égre emelte a kezét. — Pedig mondattunk misét, nem is egyet.

— Nem elég, biztosan nem elég, — állapította meg a szomszédaszony — a halottak az idén nagyon követelődözök. Csak annyit mondok, hogy menjen hamar a plébániára.

Most már negyedszer történt, hogy kísértet jelent meg. Először a Roumégous-lány, azután Fouchrasné, azután az öreg Gaspard, most meg Brugel nagyapó. A dolog mindig egyformán történt: alkonykor, messzi a falutól, a halottnak valamelyik földjén négy szál titokzatos gyertya gyúlt ki, azután ravatal emelkedett ki a földből s ott feküdt rajta a halott, szemfedővel letakarva. Bizonyos volt, hogy a falu meg van átkozva és csak forró imádság és sürü misék segíthetnek rajta. Ezt bizonyította az is, hogy mihelyt misét mondtak, a halott megnyugodott és nem jelent meg többet.

— Yvette, — szólalt meg az anya hosszas hallgatás után — menj a Café Achille-be és szólj a papának, hogy jöjjön haza rögtön, mert félünk.

Brugel hamarosan megjött egy barátjával, akivel együtt küzdötte végig a háborút. Mint akik sokat éltek a halottak közt, jól tudták, hogy aki meghalt, az nem jön vissza soha többé. Brugel fogta a vasvégű farkósbotját:

— Ettől tudom istenem, föltámad a halott, — mondta hencegőn.

Megindult barátjával a holdvilágos éjszakában.

— Nem vetted még észre, — kezdte — mennyire szeretik ezek a halottak a csöndes estéket, pedig tulajdonképpen a sötét, viharos, téli éjszakákat kellene kedvelniük... Persze, az eső átmedvesíti a szemfedőt és a szél kioltja a gyertyákat...

— Pajtás, — mondta rá a cimborája elfogódottan rosszul teszed, hogy csufolódol... az efféle dologról sohasem lehet tudni, hogy...

Ebben a pillanatban vagy tíz méternyire előttük a mozdulatlan né-

maságban föltűnt a négy gyertya, amelyek lobogó lánggal égtek. Tragikus lobogásuk valami fehér alakra vetett fényt, amely ott nyult el a földön.

— Ha rám hallgatsz, — dadogta a cimborá rémületen — visszajössz velem a faluba s elviszed a misepénzt a plébániára... Nem jó tréfálni a halottakkal...

Kisvártatva Brugel, amint körülnézett, észrevette, hogy a pajtása megszökött. Most őt is páni félelem fogta el, kiverte az izzadság, a lábai reszkettek. Ejj, mit, biztatta magát, huszszor mentem rohamra gépfegyvertűzben, hát ettől a micsodától fogok megijedni? Megkeményítette a szívét és odament közel a ravatalhoz. Azaz hogy a falu népe tévedett: nem volt ott ravatal, a halott pusztán földön feküdt, szemfedővel letakarva.

— Papa! — szólott rá Brugel hal-

Nem kapott feleletet. Valami szellő meglöbögötte a gyertyák lángját.

— Papa! szólalt meg újra, most már hangosabban.

Együttal úgy vette észre, hogy a halott él: a szemfedő emelkedett, süllyedt, mintha valaki lélekzett volna alatta. Hát hogy a halott a harmadik hívásra sem felelt, Brugel fogta a botját és jól megdöfte vele...

Fájdalmas nyögés volt erre a felelet: a halott pedig egyszerre csak felült és hirtelen mozdulattal fölfedte az arcát.

— Brugel, csitt, egy szót se! Én vagyok, a harangozó. Hiszen érted... az élet olyan keserves... a drágaság... Hát ezt a fogást eszeltem ki. Minden újonnan felvett mise után negyven sout kapok... Ne jelents fel, elveszteném az állásomat... Ne jelents fel... Megosztunk a haszonon, husz sout te kapsz minden mise után... Többet nem adhatok, hisz így is alig van hasznom, magamnak kell vennem a gyertyát...

Brugel éktelen haragra gerjedt. Hát ettől a nyomoruságos alaktól remegett meg ő, a lövészárkot járt katonára... emiatt reszket az egész falu... hat hónapja már ő miatta álmodik mindenki kísértetekkel... Elfutotta a vér, rárohant a bitangra s addig szorongatta a torkát, míg el nem halt a hörgése. Akkor aztán

letakarta a szemfedővel és nyugodtan hazament. „Megfojtani éppen nem akartam, — gondolta magában — de hát elvégre megérdemelte.”

... Hihetetlen dolog történt: Brugel nagyapó nem akar visszamenni a sírjába, nem használt sem mise,

sem imádság: újra el kellett temetni. Hátborzongató eset volt ez, néhányan meg is zavarodtak belé. Bizonyosan a harangozó is ettől tébolyodott meg: egy este eltiűnt és sohasem tudták meg, hogy hová ment és mi lett belőle...

A Merkur Bánati Kereskedelmi R.-T. Velikibecskerek igazgatósága, felügyelő bizottsága és tisztviselő-kara szomoruan tudatja, hogy

Pelikán Lipót ur

nyugalmazott pénzügyigazgató,

vállalatunk felügyelő-bizottságának elnöke, aki vállalatunk érdekében tevékeny munkásságot fejtett ki, váratlanul elhunyt.

Emlékét kegyelettel fogjuk megőrizni!

Velikibecskerek, 1928. február 18

Brill

a cipőkrémek gyöngye!

Chevra Kadise, Veliki Beeskerek.

Meghívó.

A Chevra Kadisa február 28-án délután fél három órakor tartja

rendes évi közgyűlését,

amelyre ezután is meghívja az egylet összes tagjait

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvhitelítés.
2. Az elnökség évi jelentése.
3. Az 1927. évi zárszámadások, a vagyonkimutatás és a felmentvény megadása.
4. Dr. Hubert Zsigmond ur javaslata az egylet anyagi helyzetének előmozdítása tárgyában.
5. Az 1928. évi költségvetés.
6. Az alapszabályok 4. §-ának kiegészítése, tiszteletbeli elnök választása.
7. A tisztikar lemondása és intézkedések a tisztújításra.
8. Jelentések és indítványok.
9. Új tagok felvétele.

A közgyűlés után a templomban a szokásos istentisztelet fog megtartani.

Akik a Chevra-ba belépni óhajtanak, jelentsék be ezen szándékukat a hitközségi irodában a közgyűlés előtti napokon.

Veliki Beeskerek, az 1928. február 12-én tartott választmányi ülésből.

Az elnökség.

Jó izlés és az ára konyiszorít!

hogy csakis Mayer-féle cipőt hordjon.

Miért? mert az ma olcsóbb, mint bármilyen gyári cipő.

— Tekinse meg a kirakatomat! —

MAYER FERENC cipőárúsító Velikibecskerek, Pupinova (Árpád) uca 12. sz.

Egy komplett 304

Chevrolet-autó

alkatrészei kaphatók.

Telefón 223. 304 Telefón 223.

Házak építéséhez eladó

10 házhely

á 115 □ Vojvoda Sztepe u. 28. sz.

Bővebb felvilágosítás Cara Dusana u. 22. szám alatt. 296

Keresek 1 szoba-konyhás

lakást

egyedülálló idősebb hölgy részére, mielőbbi beköltözésre.

BRUN MARCEL, Veliki Beeskerek.

Orient Bioskop

Szombaton, február 19-én 5, 7 és 9 órákor
 Vasárnap, febr. 19-én 3, 5, 7 és 9 órákor
Rabszolgaság (lobbágyok).
 Dráma az elmúlt orosz időkben, 6 felvonásban. Szerelme a rabszolganő és a fiatal gróf között. Orosz grófnő, mint közevű anya. Kozakrohám. Főszereplők: HARRY HALM és MONA MÁRIA.
 D. e. 9 órákor „Chang” gyermekelőadás

Szombaton, február 19-én 5, 7 és 9 órákor

CHANG

az őserdő királya.

Főszereplők: Az őserdő vadállatai és egy benszült család tragédiája

Jön! GRÖNLANDI VADÁSZ. Jön!

Occassio!

Eladó egy alig használt „Fordson” oliver hatvasu ekével, nagyon jutányos áron.

273

Mita Berberski, Veliki Beckserek.

**Négy lakó részére építik
2 szoba, konyha,
kamara és pince**

helyiségekből álló lakást a város központjában. Május elsején beköltöztethető. Készpénz szükséges bérfizetésre, illetve kölcsönképpen teljes garancia mellett. Közelebbi felől felvilágosítást nyújt a 291

BEGA-HIRDETŐ
a főpostával szemben**Kátrány,**

karbolineum, szalmiákszesz, sósav, acumulatorsav, kénsav, alabastromgipsz, karbid afrik, fedő- és szigetelőlemez, valamint kémiai cikkeket és mindennemű kész olajfestéket

kicsinyben és nagyban ajáni
Weiterschan festekáruháza
 Veliki Beckserek, Főucca 14. 199

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy férjem 279

szabóműhelyét

Pupinova (Árpád) ucca 15. szám alatt továbbra is megtartom, amelyet egy elsőrangú női- és férfiszabó vezetésére bízom. A nagyközönséget biztosítom mindenkor a jó és pontos munkáról. Tisztelettel özv. KOROM GYÖRGYNÉ.

Hol? Gyermekbál! Hol?

A Dopler-féle „Zenélő órához” címzett vendéglőben vasárnap, f. hó 19-én délután 3 órai kezdettel gyermekbál. Felöltök részére 8 órától hajnalig. A zenét Schrammel-kvartett szolgáltatja. Jó ételekről és italokról gondoskodik. Belépődíj nincs. Számos látogatást kér 289
 DOPLER FERENC, vendéglős.

Aki bekövetkezendő házasságuk idejére egy gyönyörű szobabutort akar,

már havi 150 dináros

265 részletért kaphatnak készpénzben, kamatmentesen, előleg nélkül.
Szenti és Virág műbutorgyár Szubotica,
 Szudarevityeva ucca 54-56. Telefon 383.

Házeladás.

Egy nagyobb parasztház összes gazdasági épületekkel és 800 □-l telekkel, azonkívül egy hozzátartozó modern házzal eladó.

Bővebbet: JOHANN WEITERSCHANNAL,
 Lenaouva ucca 46. szám alatt. — 275

Jelmezbál!

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a „Zöld vadász” című vendéglőben ma, szombaton este 8 órai kezdettel jelmezes bált rendezek. Továbbá a farsang három napján farsangi táncestély lesz. Jó ételekről és italokról gondoskodik és számos látogatást kér 301
 Bába János, vendéglős.

Újdonság!

Mielőtt autóbilt vásárolna, nézze meg a Berberski-garázsban levő világhírű márkájú autókat, amelyekkel határozottan sokat takarít, mert autójai el vannak ismerve tartósaknak, elegánsaknak és legjobb kivitelűeknek.

A legújabb és legkedveltebb 1928-as modeltű **BUICK & CITROËN** lerakata
 MITA BERBERSKI, Veliki Beckserek. 274

**Egy komplett
szódagyár**

278
 — eladó. —
 Üzembem megtekinthető
 KALMÁR JÁNOSNÁL, Bánálszki Dvor.

**Szerbül irni és beszélni tudó
kiszolgálóleányt**

keresek, aki fűszerüzletben már alkalmazva volt. 290
 Oszvaid Pál Beogradszka (Écskai) ucca.

**Eladó
100.000 kéve nád**

az écskai uradalomban, Écskán, Veliki Beckserek mellett. 268

Eladó.

87
 1 drb használt Benz-Limonsine 14/30 P. S., Din. 45.000. 1 drb Mercedes-Schieber 16/45 P. S., oskott és nyitott karosszériával, Din 75.000. 1 drb Wanderer, nyitott 3 üléses, Din 35.000. 1 drb Tátra kis autó nyitott 4/20 P. S., 4 üléses, Din 40.000. 1 drb Fiat modell 503, Din 40.000. 1 drb Hanomag-Limonsine 2/10 P. S., Din 24.000. — Mind legjobb karban, előnyös feltételek mellett kaphatók. Állandó raktár jó állapotban lévő használt kocsikban.
 CHRISTIAN NUSSER BEOBRAD, Knez Mihajlova 52. — Telefon 28-14.

A szubotici „ALEXA” nyakkendőgyár megbízásából, bizományi raktárból eladásra kerül 157

**5000 db selyemnyakkendő
10 Din-tól kezdve**

a „Varoški Bazar”-ban
 „SOKOL”-nál Veliki Beckserek, Aleksandrova ucca (városház épület).

**Minden szombaton és vasárnap
táncestély**

a Milos Obility vendéglőben (a villanytelep mellett) Schön Gyula zenekarával.
BELEPTIDIJ NINCS.
 Tisztelettel MARKER ANTAL vendéglős.

Egy háznak a fele

mely május 1-re beköltöztethető, udvarral és kerttel együtt szonnan eladó, esetleg az egész is.
 Bővebbet II. külkerület 3/a. sz., a Geyer féle kocsmá közelében.

A cukorgyár közvetlen közelében eladó egy új

h-a-z

285 **bolthelyiséggel.**
 Felvilágosítás kapható a CUKORGYÁRI PÉNZTÁRNÁL.

Gyges ügynökök

(esetleg nők) magánvevők látogatása folytán állandó és nagyon jól jövedelmező foglalkozást találnak egy ritka jó kereseti lehetőség folytán.
 — Könnyű munka, nagy forgalom —
 Levélbeli ajánlközások „Fortuna” jelgére az Österreichische Anzeigen Gesellschaft Wien I., Brandstätte 8. küldendő.

BÉRBEADÓ

III. kültelek 322. számú Feketics-féle 1 1/4 hold szőlő a rajta levő hazzal, mely áll: 2 szoba, konyha, veranda és pincehelyiségből.
 Értekezni lehet: Zmaj Jovana (Mária Terézia) ucca 36 szám alatt. 298

Üzlethelyiség

2 szobás lakással együtt, Brigadir Risztitya (Aradáci) ucca 4. sz. alatt
 — kladó. —
 297 Dr. HEINERMAN

Mágnes gyűjtőkészülékek javítása.
 Delejezés. Tekerceselés. Tartalékreszek.
 Akkumulátor töltőállomás. 55
 Schmerek Engelbert
 gép- és elektrotechnikai vállalata
 V. Beckserek, Etvesova (Magyar) u. 24.

**Sphinx—Vacuum
könnyű autóbenczin,**

pumpából és kis- és nagy- hordókban, a legolcsóbb árban.
 Özv. Gottmann Jakabné és Fiai.

Fajtszta, éves mangalicatenyészkanok

kaphatók 269
 az écskai uradalomban, Écskán, Veliki Beckserek mellett.

Automobil occassio!

A raktáron lévő, alig használt luxusautók, jutányos áron eladók. Az autók a következő világhírű gyártmányok, u. m.: „Citroën”, „Fiat” és „Bianchi”, valamint teherautók. 272
MITA BERBERSKI, Veliki Beckserek.

Eladó

egy 10 HP eredeti

lánchajtásu

magánjáró garnitúra,

elevátorral, komplett gyári felszereléssel, 1926. évből, 14 napot dolgozott, majdnem új.

Kedvező fizetési feltételek mellett.

Bővebbet a „Torontai” kiadóhivatalában.

**Csemege- és
bor-szőlőültványok**

jól kifejtett gyökerekkel, továbbá magról ültetett 3-5 éves vadgesztenyefák, amerikai fekete dió- és átültethető 3-5 éves hársfacsemeték, szépen kifejtett koronával, kaphatók az egész Bánát területére Mility Jovánál Veliki Becksereken, Brigadir Risztitya (Aradáci) ucca 12. szám alatt. 2211
 Jovan Mility, Szitari-Falag (Vizic-puszta) Bácska.

A leipziosi vásár

1928 március 4—10-ig.

Az egész világ legalkalmasabb beszerzési forrása, 137
 egész Európának legnagyobb mintavására.

1600-nál több árucsoport minden szakmából, 10 000 kiállító 21 államból, a legjobbat és legtekélyesebbet állítja ki.

Felvilágosítással szolgálnak:
Leipziger Messeamt, Leipzig,
 Zvanični biro Lajpcšskog sajma
 Beograd, Cubrina u. 8. és
 Moser i Wertheim, Novi Sad.